

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/104/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2209206667
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2209206667.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcov: 1/ A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XX/X/XX, E., F., 2/ G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, I., proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Štúrova 2, o náhradu škody, o odvolaniach žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 6C/98/2009-639 zo dňa 25. januára 2022, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žalovanej priznáva voči žalobcom 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. rozhodol, že žalovaná má voči žalobcom v 1. a v 2. rade spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil citáciou § 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov účinného od 1.7.2004, § 4 ods. 1 písm. e), § 9, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. § 17 zák. č. 514/2003 Z.z. účinného od 1.7.2004 – 31.12.2008 a účinného od 1.1.2009, § 18 zákona č. 58/1969 o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, čl. 2 ods. 2 Ústavy SR, § 9 zákona č. 314/1996 Z.z. o prokuratúre účinného do 30.4.2001, § 3 a § 19 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre účinného od 1.5.2001, § 35 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného v roku 1996,

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobcovia 1/ a 2/ sú vlastníkami nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX pre obec I., kat. úz I., parc. č. 27 vo výmere 466m², so stavbou súp.č. XXX, parc.č.28, záhrada vo výmere 248m², parc.č. 29, zastavaná plocha vo výmere 489m², na ktorej sa nachádza stavba súp. č. XXX, parc. č. 30 vo výmere 260m², záhrada. Žalobcovia vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam nadobudli z titulu zmluvy o prevode nehnuteľností z 23.11.1993 od pôvodného vlastníka - Podniku pre chod koní š.p. Bratislava, Žrebčín Šamorín. Od totožného predávajúceho na základe zmluvy o prevode nehnuteľností z 03.12.1993 nadobudli žalobcovia 1/ a 2/ tiež nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX pre obec I., katastrálne územie I., parc. č. 23 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 668 m², na ktorej sa nachádza stavba súp. č. XXX, parc. č. 25 zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 461m², na ktorej sa nachádza stavba súp. č. XXX, parc. č. 26 záhrada vo výmere 246m², parc. č. 31 zastavaná plocha vo výmere 507 m², na ktorej sa nachádza stavba súp. č. XXX a parc. č. 32 záhrada vo výmere 266 m² (ďalej len „sporné nehnuteľnosti“). Katastrálny úrad povolil vklad pod č. V 2913/93, resp. V 2984/93 dňa 04.03.1994 v oboch prípadoch.

V čase prevodu vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam tieto boli v užívaní nájomcov, ktorí následne prestali platiť nájomné (nesporná skutočnosť). Žalobcovia 1/ a 2/ si proti nájomcom uplatnili samostatnými žalobami (nesporná skutočnosť) nárok na zaplatenie bezdôvodného obohatenia. Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 4C/73/2005-656zo 14.02.2011 bol právny nástupca jedného z nájomcov zviazaný na zaplatenie sumy 3028,81 eur s úrokom z omeškania titulom nájmu za obdobie od 01.01.2005 do 30.06.2006.

Oznámením zo dňa 07.10.1996 prokurátor oznámil exekútorovi JUDr. Zoltánovi Slobodovi, že pod Pd 1001/96 - 17 prešetruje podnet J. a K. L. vo veci prevodu majetku štátu a to nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území I. vedených v katastri nehnuteľností ako pozemok parc. č. 27-30 a tam sa nachádzajúca stavba súp. č. XXX, v ktorej sa nachádza byt č. XX, z ktorého sú podatelía povinní vyťahovať sa. Uvedené bolo súdnemu exekútorovi oznámené z dôvodu, že tento realizoval exekúciu vypratáním tohto bytu. Lehota na vybavenie podnetu je do 30.11.1996, v ktorej lehote by sa nemalo pristúpiť k exekúciám.

Platnosť zmlúv o prevode nehnuteľností medzi predávajúcim Podnikom pre chov koní š.p. Bratislava, Žrebčínec Šamorín a žalobcami 1/ a 2/ ako kupujúcimi zrealizovanými Všeobecnou úverovou bankou, a.s. ako mandatárom napadla Slovenská republika, zastúpená Okresnou prokuratúrou v Dunajskej Strede žalobou, majúca za to, že na prevod sporných nehnuteľností bol potrebný súhlas vlády podľa § 45 zákona č. 92/1991 Zb.

Rozsudkom č.k. 4C/204/1996-921 z 12.12.2007 v spojení s opravným uznesením Okresný súd Dunajská Streda určil, že prevod majetku štátu - sporných nehnuteľností na iné osoby na základe zmluvy o prevode nehnuteľností je neplatný.

Rozsudkom č.k. 24Co/50/2008-1066 z 08.10.2008 Krajský súd v Trnave zmenil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 4C/204/96-919 z 08.10.2007 v spojení s opravným uznesením č.k. 4C/204/1996-921 z 12.12.2007 tak, že žalobcu - Slovenská republika zastúpená Okresnou prokuratúrou Dunajská Streda nemala aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o neplatnosť kúpnopredajných zmlúv. Rozsudok Krajského súdu v Trnave nadobudol právoplatnosť dňa 10.11.2008.

Potvrdením z 07.10.2002 M. N. ako majiteľ realitnej kancelárie REALITY - SAMBA potvrdil, že výška nájmu 3 izbového bytu v I. o výmere 65-80 m² v roku 2002 činila podľa vybavenosti/štandardu 8-12000,- Sk za jeden kalendárny mesiac. V roku 1994 bola výška mesačného nájomného v trojizbovom byte v I. cca 4-5000,- Sk. Do r. 2002, teda za 8 rokov jeho výška stúpila v priemere o 8 000,- Sk, teda o cca 1 000,- Sk ročne.

Listom z 09.02.2010 žalobcovia 1/ a 2/ žiadali o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánov prokuratúry na základe zákona č. 514/2003 Z.z. a na základe zákona č. 58/1969 Zb. Obsah žiadosti o predbežné prerokovanie je totožný s obsahom žaloby, pričom žalobcovia 1/ a 2/ si uplatnili nárok na náhradu majetkovej škody v sume 31 761,96 eur s úrokmi z omeškania a na náhradu nemajetkovej ujmy každý vo výške 40 000,- eur.

Listom sp. zn. XV/5 Spr 10/10 -8 z 03.12.2010 Generálna prokuratúra nárok žalobcov 1/ a 2/ neuznala. Listom z 08.10.2011, podaným Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky žalobcovia 1/ a 2/ uviedli, že na Okresnom súde Dunajská Streda sa pod sp. zn. 6C/98/2009 vedie konanie na základe neuznania nárokov uplatnených v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z dňa 09.02.2010. Majú za to, že „cirkus“ okolo voľby generálneho prokurátora negatívne zasahuje aj do procesu predbežného prerokovania žiadosti o náhradu škody. Sú presvedčení, že vec by sa na prokuratúre opäť nevyriešila a dostala sa pred súd s omeškaním 6 mesiacov. Aby tomu žalobcovia predišli, rozšírili žalobu o ďalšie nároky o náhradu škody. Z listiny bola súdu predložená a následne súdom vykonaná len prvá strana, napriek tomu, že list zrejme pokračuje ďalšími stranami, ktorých obsah je súdu ale neznámy.

Žalobcovia vyčíslili majetkovú škodu na ušlom zisku na sumu 388 728,91 eur, na základe odborného odhadu výšky nájmu v rodinných dvojdomoch spoločnosti RE/MAX Attractive z 05.04.2011. Za ušlý zisk považujú žalobcovia 1/ a 2/ nájomcami nezaplatený dlh na nájmom, resp. užívateľmi neuhradené bezdôvodné obohatenie v sume bežného nájmu obdobných nehnuteľností v danej lokalite.

Prevodu sporných nehnuteľností sa venovala televízna relácia Paľba dňa 04.03.2003, v ktorej sa okrem moderátora, nájomcov nehnuteľností, zástupcu Správy katastra, právnej zástupkyne nájomcov a žalobcu 1/ a jeho právnej zástupkyne vyjadril tiež prokurátor, ktorý uviedol:“ Zákon hovorí o tom, že podniky, jedná sa o štátne podniky ako aj v zrejmom prípade, podniky nemôžu mimo obvyklého hospodárenia uzavrieť zmluvy o prevode vlastníctva majetku, ku ktorému majú právo hospodárenia, nakladať so svojimi majetkovými účasťami na podnikaní právnických osôb ani tieto zakladať. A odsek dva tohto ustanovenia hovorí, že výnimky z tohto ustanovenia odseku 1 môže v odôvodnených prípadoch povoliť vláda a takáto výnimka v tomto konkrétnom prípade nebola vládou udelená.“

Denník Nový čas zverejnil článok s názvom „Po zásahu prokuratúry sa exekúcia v Šamoríne nekonala“, ktorý sa týka vypratania sporných nehnuteľností. Nehnuteľnosť mala vypratať rodina L., pričom vypratanie sa po liste Okresnej prokuratúry nekonalo. K. L. v tomto článku uviedol: „Okresná prokuratúra v Dunajskej Strede už pred dvoma rokmi konštatovala, že záložná zmluva sa nevzťahuje na byt, pretože som si včas uplatnil právo na jeho kúpu. Žijeme v neistote. Manželka je psychicky už skoro na dne. Kvôli problémom s bývaním je v takom duševnom rozporení, že v súčasnosti nepreteká.“ Prokurátor v uvedenom článku žiadnym spôsobom citovaný nie je.

Žalobca 1/ podal na Okresný súd Pezinok proti žalovanému MARKÍZA SLOVAKIA, spol. s r. o. žalobu o ochranu osobnosti tvrdiac, že televíznou stanicou TV Markíza dňa 04.03.2003 v relácii Paľba odvysielaná reportáž s názvom „otázky“, v ktorej TV markíza odvysielaním nepravdivých a pravdu skresľujúcich údajov o žalobcovi spôsobil neoprávnený zásah do ochrany osobnosti žalobcu, do občianskej cti žalobcu a značnou mierou znížil dôstojnosť, vážnosť a česť žalobcu. Okresný súd Pezinok žalobu rozsudkom č.k. 5C/681/2008-696 z 24.01.2018 ako nedôvodnú zamietol, pričom nad rámec veci samej žalobcu poučil o procesnom postupe v prípade, ak má za to, že v konaní (vedenom na tunajšom súde) dochádza k prieťahom. Predmetný rozsudok Okresného súdu Pezinok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/14/2019-776 z 31.07.2019, ktorý Krajský súd v Bratislave odôvodnil o.i. tým, že predmetná reportáž popisovala prípad nakladania štátneho podniku s majetkom štátu, jeho založenia banke, následný prevod vlastníctva štátneho majetku do rúk súkromnej osoby, následný osud nájomcov predmetných bytov a zdražovanie nájmu zo strany nového vlastníka. Vo vzťahu k osobe žalobcu neboli zo strany žalovaného odvysielané žiadne nepravdivé či difamačné tvrdenia, ktoré by boli spôsobilé poškodiť dobré meno žalobcu v spoločnosti. Reportáž nebola výlučne zameraná na osobu žalobcu, jej ústredným motívom bolo disponovanie s majetkom vo vlastníctve štátneho podniku. Tvrdenie žalobcu, že v reportáži bol vykreslený ako ziskuchtivá osoba, je subjektívnym dojmom žalobcu a nemá reálny základ. Návrh na ochranu osobnosti nemôže slúžiť ako prostriedok ochrany osobnostných práv, ktoré autor v reportáži nevyslovil, a ktoré z nej ani implicitne nevyplývajú.

4. Vecne argumentoval tým, že „v prejednávanej spore sa žalobcovia 1/ a 2/ žalobou domáhali náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry v Dunajskej Strede.

K nesprávnemu úradnému postupu malo dochádzať za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. ako aj predchádzajúceho zákona o náhrade škody č. 58/1969 Zb. Na rozdiel od predchádzajúceho zákona o náhrade škody, zákon č. 514/2003 Z.z. predpokladá pred rozhodnutím súdu predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s príslušným orgánom.

Listom z 09.02.2010 žalobcovia 1/ a 2/ žiadali o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánov prokuratúry na základe zákona č. 514/2003 Z.z. a na základe zákona č. 58/1969 Zb. Žalobcovia si uplatnili nárok na náhradu majetkovej škody v sume 31 761,96 eur s úrokmi z omeškania a na náhradu nemajetkovej ujmy každý vo výške 40 000,- eur. Listom sp. zn. XV/5 Spr 10/10 -8 z 03.12.2010 Generálna prokuratúra nárok žalobcov 1/ a 2/ neuznala. Bolo teda preukázané predbežné prerokovanie nároku v uvedenom rozsahu.

Žalobcovia tvrdili, že k predbežnému prerokovaniu nároku s príslušným orgánom došlo aj čo do zmenenej žaloby na náhradu škody v sume 571.090,41 €, ktoré tvrdenie však žalovaná výslovne poprela. Žalobcovia poukazovali na list adresovaný Generálnej prokuratúre z 08.10.2011. Keďže z obsahu uvedeného listu nevyplývalo, že žalobcovia 1/ a 2/ navrhujú predbežné prerokovanie nároku v sume 571.090,41 €, ba naopak, z jeho obsahu skôr vyplývalo, že žalobcovia dávajú Generálnej prokuratúre na vedomie zmenu žaloby, súd má tvrdenie žalobcov, že došlo k predbežnému prerokovaniu nároku v zmysle rozšírenej žaloby za vyvrátené. Pokiaľ návrh na predbežné prejednanie sporu obsahovala ďalšia, súdu nepredložená časť listu, súd poukazuje na povinnosť strán sporu skutkové okolnosti nielen tvrdiť, ale aj preukázať. Čo do existencie predbežného prerokovania nároku na náhradu škody v sume 571 090,41 eur žalobcovia neunesli dôkazné bremeno.

Vzhľadom na skutočnosť, že nárok žalobcov nebol predbežne prerokovaný v rozsahu doplnenia, pokiaľ si žalobcovia uplatňujú nárok na náhradu škody vzniknutý za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., má súd žalobu s poukazom na § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. za predčasne podanú a teda nedôvodnú z tohto dôvodu.

Pokiaľ ide o naopak o nárok, ktorý mal vzniknúť za účinnosti predchádzajúceho zákona o náhrade škody, tento nepredpisoval predbežné prerokovanie návrhu v prípade nesprávneho úradného postupu, preto ani rozšírená a zmenená žaloba v časti škody, ktorá mala vzniknúť pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z. nie je podaná predčasne.

Žalovaný v časti doplnenej žaloby vzniesol námietku premlčania, ktorá je však nedôvodná z dôvodu, že napriek doplneniu žaloby o nárok na náhradu škody za bezdôvodné obohatenie vzniknuté užívaním ďalších objektov, než boli vymedzené v pôvodnej žalobe, doplnená žaloba zdieľa právny osud včas

podanej žaloby. Ide totiž stále o žalobu na náhradu škody, ktorá mala žalobcom vzniknúť totožným nesprávnym úradným postupom, a teda iba o doplnenie včas uplatneného nároku.

K hmotnoprávnemu posúdeniu veci je potrebné uviesť, že zákon č. 514/2003 Z.z. ako aj predchádzajúci zákon o náhrade škody je prípadom osobitnej zodpovednosti za škodu, ktorá predstavuje výnimku z generálnej klauzuly o všeobecnej zodpovednosti za škodu (§ 420 O.z.) a pre vznik zodpovednosti štátu podľa citovaného zákona je potrebné splnenie všetkých jej predpokladov a to nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a existencia škody. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 357/2012 z 20.12.2012). Zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje otázky škody, ušlého zisku ani otázku príčinnej súvislosti s medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a existenciou škody a ušlého zisku. Pri jeho aplikácii sa v týchto otázkach podporne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktorý je v tomto ohľade všeobecným predpisom. Rovnako tomu bolo pri aplikácii zákona č. 58/1969 Zb. a skúmaní otázky škody (ušlého zisku) a príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a vznikom uvedeného následku. (uznesenie Najvyšší súd SR 8Cdo/59/2019 z 29. apríla 2020).

Podľa tvrdenia žalobcov 1/ a 2/ nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda bol spôsob prešetrenia podnetu, ktorý prokuratúra viedla pod sp.zn. Pd 4012/96 a podanie žaloby a procesný postup prokuratúry - teda konanie vedené na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 4C/204/96 a Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 21Co/50/2008. Prokuratúra v uvedenom konaní žiadala určiť neplatnosť prevodu majetku štátu - sporných nehnuteľností na žalobcov 1/ a 2/ na základe zmluvy o prevode nehnuteľností. Rozsudkom č.k. 24Co/50/2008-1066 z 08.10.2008 Krajský súd v Trnave zmenil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 4C/204/96-919 z 08.10.2007 v spojení s opravným uznesením č.k. 4C/204/1996-921 z 12.12.2007 tak, že žalobu zamietol. Predmetné rozhodnutie krajského súdu bolo odôvodnené skutočnosťou, že žalobca - Slovenská republika zastúpená Okresnou prokuratúrou Dunajská Streda nemala aktívnu legitimáciu na podanie žaloby o neplatnosť kúpnopredajných zmlúv. Rozsudok Krajského súdu v Trnave nadobudol právoplatnosť dňa 10.11.2008. Štátne orgány na základe ústavy môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Zákon o prokuratúre v spojení s v roku 1996 platným a účinným Občianskym súdnym poriadkom (ďalej len „OSP“) vymedzovali prípady, kedy je prokurátor oprávnený podať žalobu v občianskom súdnom konaní. Keďže, ako to vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 24 Co/50/2008-166 z 08.10.2008, prokurátor nemal aktívnu vecnú legitimáciu, napriek tomu žalobu podal a v konaní bol ako žalobca procesne aktívny, je zrejmé, že došlo k prekročeniu zákonom zverenej právomoci prokuratúry. K nesprávnemu úradnému postupu v prejednávanej veci teda došlo.

Vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. ako aj predchádzajúceho zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo nesprávnym úradným postupom je len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve (iba) týmto postupom (viď R 28/2008). Atribútom príčinnej súvislosti je "priamosť" pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z. alebo predchádzajúceho zákona o náhrade škody č. 58/1969 Zb. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku, ktoré bolo priamo a nesprostredkovane spôsobené práve (iba) týmto postupom... Zákon nezakladá vznik nároku na náhradu škody paušálne a automaticky v každom jednotlivom prípade porušenia povinnosti zo strany orgánov štátu, ale za predpokladu súčasného naplnenia aj ďalších predpokladov vzniku a existencie zodpovednostného vzťahu, ktorými sú existencia škody (ušlého zisku) a príčinnej súvislosti medzi škodou a protiprávnym konaním alebo opomenutím orgánov štátu. V prípade ušlého zisku musia byť dokazované také konkrétne skutkové okolnosti (tvrdené poškodeným), ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti, t.j. či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností, by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobca v konaní domáha, je skutočne iba „fikciou“. Za ušlý zisk teda nemožno považovať hypotetický ušlý zisk, ktorý nemá žiadny konkrétny preukázateľný základ. Ušlý zisk je teda stratou konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku, avšak len za predpokladu, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku u poškodeného je s ohľadom na existujúce okolnosti toho ktorého konkrétneho prípadu vysoko pravdepodobná až blížiac sa k istote. Podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť. Dosiahnutie ušlého zisku musí byť vysoko pravdepodobné, až blížiac sa k istote, pokiaľ

poškodený nepreukáže túto okolnosť, nemôže byť v konaní úspešný. (Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo/5/2015: 31. júla 2017.)

Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody sú v logickom slede a teda ak protiprávne konanie škodcu bolo príčinou a vznik škody následkom tejto príčiny. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Musí byť teda doložené, že ak by nedošlo k protiprávnemu konaniu (opomenutiu) škodcu, škodlivý následok by nenastal. Ak príčinou škody je iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať od všeobecných súvislostí a skúmať, konkrétne ktorá príčina ju vyvolala (porovnaj R 21/1992, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 Cdo 144/2008). (uznesenie Najvyššieho súdu SR 4Cdo/191/2017 z 13.08.2018).

Škodu žalobcovia vymedzili ako dlh nájomcov na nájomnom a bezdôvodné obohatenie užívateľov predmetných nehnuteľností, ako aj výdavky a trovy v sume 10 000,- eur, spolu s úrokmi z omeškania a z výpadku a straty na zárobku 60 000,- eur spolu s úrokmi z omeškania. Príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom v vznikom tejto škody videli v tej skutočnosti, že Okresná prokuratúra dala nájomcom, resp. užívateľom dôvod na neplatenie nájomného, keďže títo mali za to, že žalobcovia 1/ a 2/ nie sú vlastníckymi predmetných nehnuteľností.

Stratu na zárobku a trovy žalobcovia žiadnym spôsobom nešpecifikovali, ani nenavrhlí k uvedenej škode vykonať dokazovanie, neuniesli preto dôkazné bremeno v tejto časti. Pokiaľ ide o dlh na nájme, resp. bezdôvodné obohatenie užívateľov predmetných nehnuteľností, v tomto smere majú žalobcovia 1/ a 2/ priamy nárok voči nájomcom a užívateľom. Uvedenej skutočnosti sú si aj vedomí, keďže podávali žaloby na plnenie voči týmto subjektom, pričom, ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, minimálne v jednej veci im nárok aj priznaný bol. Slovenská republika zastúpená Okresnou prokuratúrou Dunajská Streda sporné nehnuteľnosti neužívala ani vrchnostensky do ich užívania nezasahovala. Prokuratúra nemá voči žalobcom 1/ a 2/ zmluvnú ani inú povinnosť platiť nájom týchto nehnuteľností, ale ani nedala pokyn nájomcom a užívateľom nehnuteľností na neplnenie dohodnutého nájomného. Skutočnosť, že sa na Okresnom súde Dunajská Streda a následne na Krajskom súde v Trnave viedlo konanie o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu nemalo na vlastnícke vzťahy k sporným nehnuteľnostiam žiaden vplyv. K zmene vlastníka by došlo až právoplatným rozsudkom, ktorým by súd neplatnosť prevodu určil. Prokuratúra žiadnym svojím postupom, a to ani v rámci svojej právomoci ani nad jej rámec- nedala pokyn ani výzvu na neplatenie nájomného. Úvahy - opäť však dôkazne nepodložené - žalobcov, že práve súdne konanie začaté na návrh prokuratúry bolo podnetom nájomcov/užívateľov k opomenutiu plnenia zákonných povinností, celkom zjavne nenapĺňajú predpoklad kauzálneho nexu, ako ho vymedzil Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Cdo/191/2017 z 13.08.2018. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Žalobcovia nepreukázali, že bez súdneho konania iniciovaného Okresnou prokuratúrou by nájomcovia/užívatelia nehnuteľností nájom platili. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať od všeobecných súvislostí a skúmať, konkrétne ktorá príčina ju vyvolala. Vedenie civilného sporu o vlastníctvo nehnuteľností bez ďalšieho nie je možné považovať za príčinu porušenia zmluvných povinností treťou osobou (ak k nemu došlo). V opačnom prípade by (ad absurdum) každý civilný spor bol zároveň dôvodom vzniku nároku na náhradu škody. Naopak, súd má za to, že v prejednávanej veci je postup Okresnej prokuratúry Dunajská Streda práve tou najvyšším súdom uvádzanou všeobecnou súvislosťou, ktorá kauzálny nexus, a teda ani nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom nezakladá. Rovnako čo sa týka exekúcie, prokurátor nie je oprávnený dávať exekútorovi pokyny, k čomu ani nedošlo. Prokurátor v rámci súčinnosti oznámil exekútorovi podaný podnet a lehotu (mesiac a pol od vydania oznámenia), v ktorej je potrebné podnet vybaviť.

Súd potom dospel k záveru, že medzi nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda a škodou vzniknutou žalobcom 1/ a 2/ neexistuje príčinná súvislosť a keďže predpoklady pre náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť naplnené súčasne, žaloba nie je v časti majetkovej škody dôvodná.

K námietke žalobcu 1/ vznesenej na pojednávaní, a to že správa katastra na základe podnetu prokuratúry zrušila vklad do katastra, je predovšetkým potrebné uviesť, že táto bola vznesená až na pojednávaní roku 2021, preto je námietka premlčania dôvodná. Nad rámec uvedeného súd ešte poznamenáva, že v každom prípade, ak by žalobcom 1/ a2/ aj vznikla škoda v príčinnej súvislosti so zrušením vkladu do

katastra, nebolo by to v príčinnej súvislosti s podnetom prokuratúry (tá nemá v katastrálnom konaní právomoc rozhodnúť), ale v príčinnej súvislosti so samotným rozhodnutím o zrušení vkladu.

Pokiaľ ide o uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, tvrdenia žalobcov 1/ a 2/ zostali vo všeobecnej rovine, keď títo tvrdili, že sa stretávali tak oni, ako aj ich vtedy maloleté deti s nepriaznivými reakciami okolia. Ani po výzve na dosubstancovanie tvrdení týkajúcich sa vzniku nemajetkovej ujmy na pojednávaní dňa 15.10.2019 žalobcovia svoje tvrdenia nevyšpecifikovali. Napriek tomu, že i nezákonné civilné konanie môže mať za následok vznik ujmy, nie je možné postupovať paušálne a zo samotnej skutočnosti nesprávneho úradného postupu vyvodzovať tiež vznik ujmy v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom.

Vo vzťahu k nemajetkovej ujme žalobcovia 1/ a 2/ navrhli vykonať dokazovanie len prepisom, resp. zvukovou nahrávkou relácie TV Markíza Paľba z 04.03.2003 a článkom denníka Nový Čas. Súd vykonal dokazovanie oboznámením oboch listinných dôkazov (prepis relácie Paľba ako aj článku denníka Nový Čas), pričom dospel k záveru, že tvrdenia žalobcov, že boli obviňovaní z protiprávneho konania, podvodníctva a označovania za „privatizérov“ v nepriaznivom význame slova sa nezakladajú na pravde. V relácii Paľba prokurátor predniesol svoj právny názor na otázku, za akých okolností môžu štátne podniky previesť vlastníctvo k nehnuteľnostiam. Žalobcov 1/ ani 2/ prokurátor nijakým spôsobom nespomenul, pričom z kontextu vyjadrenia vyplýva, že nezákonne podľa jeho právneho názoru postupoval predávajúci Žrebčínec, š.p. Čo sa týka zvyšnej časti reportáže, ako vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Bratislave, tvrdenia žalobcov o jej defamujúcom vyznení sú ich (resp. žalobcu 1/) subjektívnym dojmom a nemajú reálny základ. Návrh na ochranu osobnosti nemôže slúžiť ako prostriedok ochrany osobnostných práv proti tvrdeniam, ktoré autor v reportáži nevyslovil, a ktoré z nej ani implicitne nevyplývajú. Čo sa týka článku v denníku Nový Čas, v tomto sa prokuratúra nijakým spôsobom nevyjadrovala, preto nemôže byť za jeho obsah zodpovedná.

Keďže žalobcovia nešpecifikovali, s akými nepriaznivými reakciami okolia sa stretávali, akými konkrétnymi psychickými stavmi trpeli, ani v predmetnom smere nenavrhli vykonať dokazovanie dôkaznými prostriedkami okrem prepisu relácie (resp. navrhutej nahrávky) „Paľba“ a článku publikovaného v denníku Nový Čas, súd dospel k záveru, že v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovia 1/ a 2/ neunesli dôkazné bremeno. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia, že z toho dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v takých prípadoch, keď určitá skutočnosť významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola alebo nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky hodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdenia tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorí z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2010, sp. zn. 5Obo/52/2010).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Keďže žalovaná bola v konaní plne úspešná, súd jej v súlade s citovaným zákonným ustanovením priznal voči žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %. V súlade s § 262 ods. 1 CSP súd rozhodoval len o nároku na náhradu trov konania, o ich výške podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník!

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca 1/ v intenciách ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g) a h) CSP, čo odôvodňuje nasledovne:

b) - súd nesprávnym procesným postupom znemožní 1 strane. aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Táto skutočnosť je zdokumentovaná v napadnutom rozsudku v bodoch 58, 59, 60 a 61.

d) - konanie má inú vadu. ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zdokumentované v bodoch 53,54,55 a 56.

e) - súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností. Zdokumentované v bodoch 58,59,60 a 61.

f) - súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Zdokumentované v bodoch 27,28 29 a 57.

g) - zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

h) - rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zhrnuté v bode 62.

Po vyhodnotení súdnych konaní, ktoré sa viedli na základe vzniknutého skutkového stavu vychádzajúceho z nesprávneho úradného postupu OP v DS, podaním žaloby o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu. vychádza ako pravdepodobná aj skutočnosť podľa § 365 ods. c), že rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd.

Poukazuje na skutočnosť, že konanie vo veci nemajetkovej ujmy sp. zn. 5C 681/2008 začaté dňa 03.03.2006 podaním žaloby o ochranu osobnosti na Okresnom súde Bratislava IV. pod sp. zn. 12C 38/2006, delegované OS Bratislava II, a vedené pod sp. zn. 7C 96/2006 a následne delegované OS Pezinok, trvalo od podania žaloby až po vynesenie rozsudku 5C/681/2008-696 súdom prvej inštancie dňa 24.01.2019 14 rokov a vykonalo sa 22 pojednávaní. V zápisnici z druhého pojednávania v tomto konaní zo dňa 19.11.2021 je na str. 2 okrem iného uvedené. ..."Žalobca navrhuje v konaní vyžiadať spis OS Pezinok sp. zn. 5C/681/2008 a od televízie Markíza vyžiadať na DVD nosiči predmetnú reportáž, ktorú považuje za defamujúcu. K tejto defamujúcej reportáži však došlo na základe skutočnosti, že OP viedla konanie o neplatnosť prevodu majetku štátu voči žalobcom. Pripojenie predmetného spisu som považoval za kľúčové východisko vo veci dokazovania nemajetkovej ujmy. Na treťom pojednávaní dňa 25.01.2022 odvolateľ zistil, že súd o pripojenie spisu 5C 681/2008 OS Pezinok nepožiadala ako ani o zaslanie DVD záznamu z relácie Reportéri. V priebehu pojednávania bolo jasné, že konajúca sudkyňa chce vyniesť rozsudok, čo nakoniec aj učinila. Má za to, že stav konania nebol v štádiu na vynesenie rozsudku a že konajúca sudkyňa nezvládala situáciu a že je pod nejakým tlakom. Pripája sa k odvolaniu žalobkyne v 2. rade a navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

6. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa 2/, ktoré odôvodňuje podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g) a h) CSP.

V bode 47. odôvodnenia napadnutého rozsudku súd uvádza, že žalobcovia neuniesli dôkazné bremeno, čo do predbežného prerokovania nároku s príslušným orgánom v sume 571 090,41 Eur a to z dôvodu, že zástupkyňa žalovanej toto tvrdenie výslovne poprela. To, že žalobcovia poukázali na list z 08.10.2011 – teda na podanie osobne doručené Generálnej prokuratúre dňa 10.10.2011 (v spise založené pod čl. 130) vo veci: „Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánov prokuratúry na základe zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nárok na základe zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom" súd však tvrdí, že z obsahu uvedeného listu nevyplýva, že žalobcovia 1/ a 2/ navrhujú predbežné prerokovanie nároku v sume 571.090,41 Eur, ba naopak, z jeho obsahu skôr vyplýva, že žalobcovia dávajú Generálnej prokuratúre (ďalej len GP) na vedomie zmenu žaloby. Odvolateľka má zato, že „Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody ..." (čl. 130), je jasným a nesporným dôkazom toho, že k podaniu žiadosti o predbežné prerokovanie nároku došlo. Citácia z podania: „Súčasne Vám oznamujem, že dňa 10.10.2011 som podal na GP SR v Bratislave osobne podanie na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. a zák. č. 58/1969 Zb., v zmysle rozšíreného návrhu podaného na súde. Týmto sme splnili zákonnú povinnosť podľa zák. č. 514/2003 Z. z. na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody."

V predmetnom podaní je i „Žiadosť" nasledovného znenia:

„Nakoľko sa jedná o škodu za obdobie od 01.12.1996 do 28.02.2011, a škoda podľa zmeny žalobného návrhu zo dňa 11.01.2011 predstavuje za nemajetkovú ujmu v sume 80.000.- Eur, a za majetkovú ujmu 31.761,96 Eur + úroky z omeškania a škoda podľa rozšíreného návrhu zo dňa 07.10.2011 predstavuje majetkovú ujmu v sume 458.728,91 Eur + úroky z omeškania, čiže spolu celkom sumu 570.490,87 Eur, Vás týmto úctivo žiadame o skoré vytýčenie pojednávania."

Nakoľko sa žalovaná k druhej podanej Žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody ..., podanej na GP dňa 10.10.2011 v zákonom stanovenej lehote 6 mesiacov vôbec nevyjadрила, a konajúca sudkyňa ani za 7 mesiacov od podania rozšírenia žaloby na súd dňa 07.10.2011, o rozšírení žaloby uznesením nerozhodla, rozhodli sa na Okresnom súde Bratislava I. podať druhú žalobu o náhradu škody v celkovej sume 571.090,41 Eur, čo dňa 10.10.2012 aj vykonali. Osobným podaním dňa 15.05.2012, ako „Späťvzatie návrhu na rozšírenie konania" zo dňa 11.05.2012, sme túto skutočnosť súdu oznámili (čl. 136 a čl. 148). Súd uznesením 6C/98/2009-140 zo dňa 30.10.2012 späťvzatie návrhu na zmenu petitu pripustil. Krajský súd v Bratislave vo svojom uznesení Sp. zn. 2 Co 72/2017 - 174 zo dňa 31.07.2018 na str. 3 v bode 6.1. okrem iného skonštatoval: ... „Uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa

30.10.2012, č. k. 6C 98/2009-140, ktorým súd (len) pripustil späťvzatie návrhu na zmenu petitu zo dňa 11.05.2012, je veľmi všeobecné, nepreskúmateľné, petit je neurčitý, nevykonateľný".

Z týchto skutočností potom vyplýva, že Pripustenie zmeny žaloby zo dňa 26.11.2018 (čl. 303-320), je vlastne pripustením žaloby zo dňa 07.10.2011 (čl. 120-125).

Tvrdenia prokurátorky a súdu sú zavádzajúcim klamstvom a v rozpore so skutočnosťou.

7. K bodu 48. odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolateľka uvádza, že názor súdu nesprávny. Právna zástupkyňa žalobcov podaním zo dňa 9.2.2010 doručeného súdu dňa 12.02.2010, (čl. 24 a 25) so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, súčasne požiadala o prerušenie konania do ukončenia konania o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody. Súd žiadosti vyhovel a uznesením 6C/98/2009-70 zo dňa 27.4.2010

konanie prerušil až do právoplatného rozhodnutia vo veci vedenej na GP SR pod číslom konania: XV/5 Spr 10/10. Proti tomuto uzneseniu podala žalovaná odvolanie, odvolací súd uznesením sp. zn. 10Co/251/2010-116 zo dňa 04.07.2011, napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Z uvedeného teda vyplýva, že aj keď nebola druhá žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 08.10.2011 podaná na GP dňa 10.11.2010 de facto prerokovaná, de jure - prerokovaná bola.

V bode 57. odôvodnenia, súd dospel k záveru, že medzi nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, Nove Zámky a Krajskej prokuratúry v Trnave a vzniknutou škodou na našom majetku a ušlom zisku na nájomnom, ako i nákladov spojených v súvislosti s podanou nezákonnou žalobou a bránením práva neexistuje príčinná súvislosť, preukazuje nekompetentnosť, neodbornosť a neznalosť práva v danej problematike. Poukazuje týmto na právnu vetu rozsudku NSSR zo dňa 28.10.2010, sp. zn. 3 Cdo 130/2010, ktorá konštatuje: „O vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) ide vtedy, ak je medzi protiprávnym

konaním škodcu a vznikom škody vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nevznikne. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala a je rozhodujúca iba vecná súvislosť príčiny a následku."

Vyzerá to tak, že okresný súd v tomto obsadení túto úlohu, resp. povinnosť, nezvláda.

8. K bodu 58. odôvodnenia odvolateľka uvádza, že správa katastra na základe podnetu - protestu prokuratúry Dunajská Streda, žalobcom zrušila vklad vlastníckeho práva, je tak prokuratúre ako i okresnému súdu v DS už od začiatku súdneho konania z roku 1996 veľmi dobre známa. Cez televíziu Markíza, odvysielaním investigatívnej relácie „Paľba" je táto skutočnosť aj „celoštátne" známa, a preto nemôže byť premlčaná. Ak by pripustili správnosť právneho názoru súdu, že ... „ak by žalobcom 1/ a 2/ aj vznikla škoda v príčinnej súvislosti so zrušením vkladu do katastra, nebolo by to v príčinnej súvislosti s podnetom prokuratúry, ale v príčinnej súvislosti so samotným rozhodnutím o zrušení vkladu", tak budeme musieť H., ako nezákonne odsúdeného oslobodiť, lebo on s vraždou A. H., nemá vlastne nič spoločného! On nie je vrah, nedržal strelnú zbraň a nestisol spúšť!

K bodu 60. odôvodnenia odvolateľka argumentuje, že úvaha súdu k dokazovaniu prepisom. resp. prehraním videozáznamu relácie „Paľba" zo 04.03.2003 a obsahom článku z denníka „Nový Čas", resp. jeho výsledok, je zarážajúca a kompromitujúca. Má zato, že každý priemerný človek so stredoškolským vzdelaním by mal z obsahu televíznej reportáže alebo z novinového článku vedieť o čo vlastne v danej reportáži či v článku ide. Skutočnosť, že súd „prekrúca veci" nie je bežná vec. So závermi súdu nemôže súhlasiť.

V bode 61. odôvodnenia napadnutého rozsudku, odvolateľka uvádza, že nie je podstatné, s akými nepriaznivými reakciami okolia alebo širšej rodiny a známych, sa v spojitosti s odvysielaním predmetnej reportáže stretli. V konaní o ochrane osobnosti, vedenej na OS v Pezinku, tiež viedli ťažisko na dopad reportáže a článkov na naše súdne konania, ktoré najviac ovplyvnili ich život. Tým, že im súd odmietol prezentovať relevantné dôkazy, porušil ich právo na spravodlivý proces. V konaní o ochrane osobnosti súd konal fakticky od roku 2006 až do roku 2018, čiže 12 rokov a tento súd to uzavrel na jednom pojednávaní.

Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako nesprávny zrušil a vrátil vec súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ako i priznal náhradu trov odvolacieho konania.

9. K odvolaniam žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ sa vyjadrila žalovaná. Žalobcovia žiadosťou zo dňa 09.02.2010 adresovanou Generálnej prokuratúre SR žiadali predbežne prerokovať nárok na náhradu škody vo výške 31.761,96 eur s príslušenstvom a nemajetkovú ujmu vo výške 40.000 eur pre každého s tým, že majetková škoda spočívala v nezaplatenom nájomnom za objekt Kasárenská č. 31, Šamorín (za obdobie od 01.12.1996 do 11.06.2003). Generálna prokuratúra SR listom sp.zn. XV/5 Spr 10/10-8 zo dňa 03.12.2010 oznámila, že uplatnený nárok neuznáva. Následne podaním zo dňa 07.10.2011 žalobcovia rozšírili žalobu o náhradu škody spôsobenú bezplatným užívaním ďalších objektov – išlo o objekty na Kasárenskej ulici č. 27 (za obdobie od 01.11.2001 do 28.02.2011), č. 29 (za obdobie od 01.01.1997 do 28.02.2011), č. 31 (za obdobie od 01.12.2004 do 28.02.2006), č. 33 (za obdobie od 01.12.1996 do 28.02.2011) a č. 35 (za obdobie od 01.01.1997 do 28.02.2011), Šamorín, vo výške 458.728,91 eur s príslušenstvom (nárok na náhrady majetkovej škody tak predstavoval celkom čiastku 570.490,87 eur (t.j. 31.761,96 eur + 458.728,91 eur). Zmenu petitu žaloby doručil okresný súd Generálnej prokuratúre SR, ktorá listom sp.zn. XV/2 Spr 72/07-33 zo dňa 01.12.2011 súdu oznámila, že so zmenou petitu nesúhlasí, pričom v tomto rozsahu nebol nárok žalobcov s Generálnou prokuratúrou SR ani predbežne prerokovaný (č.l. 133 spisu). Žalobcovia podaním zo dňa 11.05.2012 vzali svoj návrh na zmenu petitu späť a Okresný súd Dunajská Streda uznesením č.k. 6C/98/2009-140 zo dňa 30.10.2012 pripustil späťvzatie návrhu na zmenu petitu zo dňa 11.05.2012. Podaním zo dňa 22.11.2018 žalobcovia opätovne rozšírili žalobu o náhradu škody v sume 571.090,41 eur s príslušenstvom aj o ďalšiu škodu za objekty Kasárenská č. 27, 29, 33, a 35, Šamorín, ďalej o nárast renovačných nákladov, o výdavky a trovy, ako aj o výpadok a stratu na zárobku. Uvedenú zmenu žaloby pripustil súd uznesením č.k. 6C/98/2009-327 zo dňa 10.12.2018. Poslednú zmenu žaloby pripustil Okresný súd Dunajská Streda uznesením č.k. 6C/98/2009-491 zo dňa 18.02.2020. Touto zmenou sa žalobcovia domáhali zaplatenia istiny v sume 449.732,37 eur a príslušenstva vo výške 366.328,78 eur s príslušenstvom. Žalovaná vo vyjadrení sp.zn. 2Kc 3/19/2200-14 zo dňa 10.07.2020 poukazovala o.i. na to, že žalobcovia by mali v ďalšom konaní preukázať, že nárok na náhradu

škody, ktorý si uplatňujú zmenou žaloby zo dňa 12.02.2020 podľa zákona č. 514/2003 Z.z., bol so žalovanou v žalovanom rozsahu predbežne prerokovaný, nakoľko súd môže konať o nároku na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu, uplatneného podľa zákona č. 514/2003 Z.z., len v takom rozsahu a len z takého titulu, ktoré boli predbežne prerokované. Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že žalobcovia podali žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu majetkovej škody len vo vzťahu k objektu Kasárenská č. 31 (za obdobie od 01.12.1996 do 11.06.2003), Šamorín, vo výške 31.761,96 eur s príslušenstvom. Avšak vo vzťahu k náhrade majetkovej škody za ďalšie objekty, ktorú si uplatnili rozšírenou žalobou podľa zákona č. 514/2003 Z.z., nepreukázali, že došlo k jej predbežnému prerokovaniu – a to s poukazom na § 15 ods. 1 a § 16 ods. 4 veta prvá a druhá zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobcovia tvrdili, že k predbežnému prerokovaniu nároku na náhradu škody vo vzťahu k zmenenej (rozšírenej) žalobe došlo na základe listu adresovaného Generálnej prokuratúre SR zo dňa 08.10.2011 (č.l. 130 spisu), z obsahu ktorého však žalobcami tvrdená skutočnosť o predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody vôbec nevyplýva, o čom svedčí aj vyjadrenie Generálnej prokuratúry SR 1.12.2011. Z uvedených dôvodov považujem záver okresného súdu o tom, že nárok žalobcov na náhradu škody vzniknutý za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. nebol v rozsahu doplnenia predbežne prerokovaný, za správny. Pre úplnosť poukazuje tiež na to, že žalovaná v podaní zo dňa 27.08.2013 uviedla, že plnenia, ktorých sa žalobcovia domáhajú titulom náhrady škody od 01.12.1996 za obdobie od 01.12.1996 do 01.12.2008 nemožno priznať, pretože nárok na ne je premlčaný.

Záveru súdu o neexistencii príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda a škodou vzniknutou žalobcom – a tým o nedôvodnosti žaloby v časti majetkovej škody (bod 57. rozsudku), ako aj záver o dôvodnosti námietky premlčania vo vzťahu k rozhodnutiu katastrálneho orgánu o zrušení vkladu do katastra, a tiež o absencii príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a zrušením vkladu do katastra (bod 58. rozsudku), považuje žalovaná za správne. Ku kvalifikovanej príčinnej súvislosti medzi žalobcami namietaným nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda a vznikom uplatnenej škody sa žalovaná vyjadrovala najmä v písomnom podaní zo dňa 10.07.2020.

Žalovaná naďalej zastáva názor, že v prejednáwanej veci nebola splnená už prvá zákonná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom – a to existencia nesprávneho úradného postupu (z dôvodov uvedených vo vyjadrení zo dňa 25.03.2019 a zo dňa 10.07.2020). Podaním návrhu na začatie konania a zastupovaním štátu v konaní pred súdmi (konanie o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu na iné osoby evidované na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp.zn. 4C/204/96) realizovala Okresná prokuratúra Dunajská Streda zákonnú kompetenciu, pričom svojím postupom neporušila právomoc ustanovenú právnymi normami pre konanie prokuratúry, ako

štátneho orgánu. Návrh na začatie konania okresná prokuratúra po právnej stránke náležite odôvodnila, pričom je v kompetencii každého orgánu verejnej moci, aby predpis, ktorý má aplikovať, posúdil a vyložil sám (autoritatívny výklad). Zo strany prokuratúry nešlo teda o svojvoľné konanie, ktoré by nemalo oporu v zákone. S právnym názorom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda, obsiahnutým v návrhu na určenie neplatnosti prevodu majetku štátu na iné osoby a v súvisiacich podaniach, sa stotožnil aj Okresný súd Dunajská Streda vo svojich rozhodnutiach sp.zn. 4C 204/96 zo dňa 01.03.2000 a č.k. 4C/204/96-919 zo dňa 08.10.2007, a tiež Krajský súd Trnava v uznesení č.k. 8Co 532/00-308 zo dňa 29.05.2001. Skutočnosť, že prokurátor podal návrh, ktorý nebol v konečnom dôsledku úspešný z dôvodu iného právneho názoru odvolacieho súdu (č.k. 24Co/50/2008- 1066 zo dňa 08.10.2008), nemožno považovať za nesprávny úradný postup prokuratúry, keďže podaný návrh na začatie konania korešpondoval s právnym názorom prokurátora odôvodneným v podanom návrhu – t.j. právny názor prokurátora odôvodňoval podanie návrhu o určenie neplatnosti prevodu majetku štátu na iné osoby - § 35 ods. 1 písm. a/ O.s.p., článok IV. zákona č. 17/1993 Z.z., § 45 zákona č. 92/1991 Zb.

Súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi žalobcami označeným nesprávnym úradným postupom orgánov prokuratúry a vznikom majetkovej škody absentuje príčinná súvislosť, teda že žalobou uplatnenú majetkovú škodu nespôsobili orgány prokuratúry (v dôsledku čoho súd žalobcom nepriznal nárok na náhradu majetkovej škody), potom úradným postupom orgánov prokuratúry, ktorý žalobcovia označili za nesprávny, nemohla žalobcom vzniknúť ani nemajetková ujma. Bez ohľadu na uvedené poukazuje pre úplnosť na to, že pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy, podobne ako pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, je nevyhnutné, aby boli súčasne naplnené tri základné predpoklady, a to: a/ nezákonné rozhodnutie/nesprávny úradný postup, b/ existencia nemajetkovej ujmy, c/ kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím/nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. V prípade nemajetkovej ujmy musí byť navyše zrejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nedostačujúce.

Žalovaná stotožňuje so závermi vyplývajúcimi z bodov 60. a 61. rozsudku, t.j. že v časti náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovia neunesli dôkazné bremeno.

K odvolaniu žalobcu 1/ žalovaná uviedla, že žalobca 1/ v odvolaní iba vymenoval, uviedol body rozsudku, ktorých sa tieto odvolacie dôvody mali týkať, avšak bližšie neodôvodnil, čím konkrétne došlo k naplneniu jednotlivých odvolacích dôvodov, preto sa žalovaná k takémuto nejasnému a neurčitému odvolaniu nevie vyjadriť.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že okresný súd nepožiadaval o pripojenie spisu Okresného súdu Pezinok sp.zn. 5C/681/2008, ani o zaslanie DVD záznamu z relácie Reportéri, na pojednávaní konanom dňa 19.11.2021 žalobca 1/ predložil okresnému súdu o.i. rozhodnutie Okresného súdu Pezinok sp.zn. 5C/681/2008 zo dňa 24.01.2018. Následne súd vykonal dokazovanie aj oboznámením označeného listinného dôkazu, ako to vyplýva zo Zápisnice z pojednávania zo dňa 25.01.2022 (str. 4), preto pripojenie spisu Okresného súdu Pezinok nebolo dôvodné, resp. bolo by nadbytočné. Na pojednávaní konanom dňa 25.01.2022 žalobca 1/ navrhol za účelom dokazovania vyžiadať od spoločnosti Markíza nosiče s reláciou Paľba, ako aj od RTVS nosič s reláciou Reportéri. Čo sa týka relácie Paľba zo dňa 04.03.2003, okresný súd vykonal dokazovanie oboznámením prepisu jej zvukovej nahrávky, ako to vyplýva zo Zápisnice z pojednávania zo dňa 25.01.2022 (str. 3), preto vyžiadanie nosiča s predmetnou reláciou by bolo nadbytočné. Pokiaľ ide o reláciu RTVS Reportéri, na uvedenú reláciu žalobcovia prvýkrát poukázali až na pojednávaní dňa 25.01.2022 napriek tomu, že žalobcom bolo na pojednávaní dňa 15.10.2019 zo strany vtedajšej zákonnej sudkyne uložené, aby v lehote 90 dní podali návrh na zmenu petitu písomnej žaloby s tým, že v uvedenej lehote majú označiť všetky dôkazy, ktoré navrhujú v konaní vykonať na preukázanie svojich tvrdení.

Žalobcovia v konaní nepreukázali splnenie všetkých obligatórnych zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, prvoinštančný súd vecne správne rozhodol, žalovaná navrhuje, aby Krajský súd Trnava odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom – stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 365 Civilného sporového poriadku) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), c), d), e), g), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§

379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offa na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 Civilného sporového poriadku) a dospel k záveru, že odvolaniam nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

11. Predmetom konania na súde prvej inštancie je nárok žalobcov voči žalovanej na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcov 1/a 2/ je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, či rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, či súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, či súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, či zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, a či rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcami tvrdeného nároku, ktorý v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku. Ako vyplýva zo skutkových okolností uvádzaných v žalobe i v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom zo dňa 9.2.2010, žalobcovia sa domáhajú nároku na náhradu škody, ktorá im bola spôsobená nesprávnym úradným postupom orgánov prokuratúry v súvislosti s podaním návrhu na začatie konania na Okresnom súde Dunajská Streda č.k. 4C/204/1996 a v následnom zastupovaní štátu v tomto konaní, keď nesprávnym úradným postupom žalobcom bola spôsobená majetková škoda i nemajetková ujma. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že k nesprávnemu úradnému postupu orgánov prokuratúry došlo s poukazom na závery rozsudku Krajského súdu v Trnave čk. 24Co/50/2008-166 zo dňa 8.10.2008, ktorý súd konštatoval, že prokurátor nemal aktívnu vecnú legitímáciu, napriek tomu žalobu podal a v konaní bol procesne aktívny, tým došlo podľa názoru súdu prvej inštancie k prekročeniu zverenej právomoci prokuratúry. Následne súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda a škodou vzniknutou žalobcom neexistuje príčinná súvislosť, preto žaloba v časti uplatnenej majetkovej škody nie je dôvodná. Vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcov na nemajetkovú ujmu súd prvej inštancie uzavrel, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno.

13. Predovšetkým sa žiada konštatovať, že odvolací súd nemal dôvod nesúhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, teda s tými dôvodmi, pre ktoré bolo podľa súdu prvej inštancie treba žalobu zamietnuť. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzhľadom na vykonané dokazovanie riadne zistil skutkový stav v zmysle ustanovenia § 215 Civilného sporového poriadku, vec tiež správne právne posúdil, keď na danú vec aplikoval ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom a zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými podmienkami, ktoré musia byť splnené na vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci a v napadnutom rozsudku vyložil, z akého dôvodu zákonom požadované predpoklady pre vznik tejto zodpovednosti v danom prípade neboli naplnené. Pre nutnosť vyporiadania sa s odvolacími námietkami žalobcu 1/ a žalobkyne 2/ a pre celkovú úplnosť sa však žiada aj tu doplniť nasledovné:

14. Žalobca 1/ v odvolaní uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f), g) a h) Civilného sporového poriadku a následne vo vzťahu k jednotlivým odvolacím dôvodom poukázal na body

odôvodnenia napadnutého rozsudku, pričom však v tejto časti svojho odvolania vôbec neuvádza v čom je naplnený uplatnený odvolací dôvod. Podľa názoru odvolacieho súdu takéto vymedzenie odvolacích dôvodov nemôže byť podkladom pre preskúmanie rozsudku odvolacím súdom. Napriek uvedenému odvolací súd uvádza nasledovné.

Odvolateľ vôbec nešpecifikoval vo vzťahu k bodom 58. – 61. odôvodnenia rozsudku akým nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Obsah práva na spravodlivý proces je pojem pomerne široký, zahŕňa viaceré čiastkové práva. Medzi jeho zložky možno zaradiť predovšetkým právo na prístup súdu právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo by byť vypočutý právo navrhovať dôkazy a vyjadriť sa k nim kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí zákaz ľubovôle právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Odvolateľ nešpecifikoval postup súdu, porušujúci právo odvolateľa na spravodlivý proces. Odvolaciemu súdu neprislúcha vyhľadávať a formulovať za odvolateľa postup súdu, ktorý mohol odvolateľ mať na mysli, pričom uvedené by bolo aj v rozpore s princípom rovnosti sporových strán (čl. 6 Základných princípov CSP). Odvolací súd zastáva názor, že je procesne neprípustné, aby jednotlivé body odôvodnenia napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje odvolateľ, odvolací súd vzhľadom na jednotlivé zložky práva na spravodlivý proces, ex offo posudzoval, bez akéhokoľvek konkrétneho vymedzenia.

Napriek uvedenému odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa žalobcami v odvolaní namietaných skutočností za vyčerpávajúce, správne skutkovo a právne zdôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil, pričom dal i odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky oboch strán. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že žalobcovia s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie nestotožňujú ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Napadnutý rozsudok tak nie je postihnutý vadou nepreskúmateľnosti z dôvodu nedostatočného odôvodnenia.

15. Odvolateľ uviedol, že konanie má inú vadu, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, čo je zdokumentované v bodoch 53. -56. odôvodnenia. Ide o odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP za inú vadu konania sa považuje procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovanie manudukačnej povinnosti súdu, vykonanie nezákonne získaného dôkazu, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím), pričom jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, nie zmätočnosť súdneho rozhodnutia. Odvolateľ žiadnu vadu konania nekonkretizoval, odvolacia námietka je vzhľadom na vyššie uvedené nedôvodná.

16. Odvolateľ argumentoval tým, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, zdokumentované v bodoch 58. – 61. odôvodnenia. Vzhľadom na skutočnosti uvádzané odvolateľom v ďalšej časti odvolania bolo možné konštatovať, že ide o návrh žalobcu na vyžiadanie si spisu Okresného súdu Pezinok sp. zn. 5C/681/2008 a od TV Markíza vyžiadat' na DVD nosič reportáž, ktorú považuje za defamujúcu. Odvolateľ považoval pripojenie spisu za kľúčové vo veci dokazovania nemajetkovej ujmy.

Súd prvej inštancie návrhy žalobcov na doplnenie dokazovania uznesením na pojednávaní 25.1.2022 zamietol.

17. Podstata odvolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. e) Civilného sporového poriadku spočíva v takej skutočnosti, že ak strana sporu navrhla vykonanie dôkazov, ktoré boli spôsobilé preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej a súd ich nevykonal, vzniká nedostatok v skutkových zisteniach, ktoré treba odstrániť.

Podľa Článku 8 Civilného sporového poriadku strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca navrhol na pojednávaní 19.11.2021 pripojiť spis Okresného súdu Pezinok sp. zn. 5C/681/2008. Súd prvej inštancie takému návrhu nevyhovel. Súd prvej inštancie na pojednávaní 25.1.2022 vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise, medzi ktorými bol aj rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 15Co/14/2019-776 zo dňa 31.7.2019 (týkajúci sa odvolania žalobcu 1/ proti rozsudku Okresného súdu Pezinok č.k. 5C/681/2008-696 zo dňa 24.1.2018- pozn. odvol. súdu) a rozsudok Okresného súdu Pezinok č.k. 5C/681/2008-696 zo dňa 24.1.2018.

Odvolateľ naďalej v odvolaní trvá na pripojení spisu Okresného súdu Pezinok č.k. 5C/681/2008. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie z tohto spisu rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 15Co/14/2019-776 zo dňa 31.7.2019 a rozsudkom Okresného súdu Pezinok č.k. 5C/681/2008-696 zo dňa 24.1.2018. Odvolateľ bližšie neuvádza ktoré ďalšie listiny z ním navrhnutého pripojeného spisu je potrebné vykonať v tomto konaní, teda ktoré by mali preukázať skutočnosti, ktoré nešpecifikuje. Za tohto stavu, odvolací súd nezistil, že by v súvislosti s nepripojením spisu Okresného súdu Pezinok bol naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) Civilného sporového poriadku.

Odvolateľ vo svojom odvolaní uvádza tiež skutočnosť, že navrhol vyžiadať od TV Markíza na DVD nosiči reportáž, ktorú považuje za defamujúcu, pričom súd uvedené nevykonal.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd návrh žalobcu na vykonanie dôkazu zamietol a v odôvodnení uviedol, že oboznámil prepis relácie Paľba zo 4.3.2003 a následne uvedené vyhodnotil vo vzťahu k nároku na zaplatenie nemajetkovej ujmy.

Podľa názoru odvolacieho súdu vykonanie dôkazu oboznámením prepisu relácie TV Markíza postačovalo na zistenie skutkového stavu, odvolateľ v podanom odvolaní ani nevyšvetľuje dôvody pre ktoré by bolo pre rozhodnutie vo veci zabezpečiť DVD nosič od TV Markíza. Vzhľadom na podstatu tohto uplatneného odvolacieho dôvodu, odvolacia argumentácia (vo vzťahu k návrhu vyžiadať od TV Markíza DVD nosič s reportážou) bola neopodstatnená.

Pokiaľ ide návrh na vyžiadanie DVD záznamu relácie Reportéri, súd prvej inštancie návrh na dokazovanie zamietol, pričom odvolací súd zistil, že návrh nebol uplatnený včas, pričom žalobcovia netvrdili, že by takýto návrh nemohli uplatniť už skôr.

18. Odvolateľ dôvodil, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čo je zdokumentované v bodoch 27., 28., 29. a 57. rozsudku (opätovne bez akéhokoľvek bližšieho zdôvodnenia).

Odvolací súd uvádza, že súdne rozhodnutie trpí skutkovými vadami, ak bol nesprávne vytvorený jeho skutkový základ. Súd prvej inštancie vykonal všetky relevantné dôkazy navrhnuté stranami, tieto dôkazy vyhodnotil a z hodnotenia dôkazov ustálil skutkový stav, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, rozhoduje vždy súd a procesný predpis strane priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnúť. Súd má dbať na to, aby nevytlúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať rozhodný skutkový poznatok tvrdý stranami. Súd prvej inštancie svojim postupom odvolateľa nevytlúčil z realizácie procesného práva navrhopovať dôkazy, ktoré mu procesný predpis priznáva.

19. Odvolateľom vytýkané skutkové vady sa týkali bodu 27. odôvodnenia rozsudku, v ktorom súd prvej inštancie uvádza vyjadrenie prokurátora v televíznej relácii Paľba dňa 4.3.2003. V čom došlo v tomto bode odôvodnenia v nesprávnosti, odvolateľ neuvádza. Odvolateľ rovnako argumentoval aj vo vzťahu k bodu 28. odôvodnenia, ktoré sa týkalo článku s názvom „Po zásahu prokuratúry sa exekúcia v Šamoríne nekonala“ v Denníku Nový čas, pričom súd uviedol vyjadrenie K. L.. Odvolateľ v odvolaní neuvádza v čom vidí nesprávne skutkové tvrdenie. V bode 29. odôvodnenia súd prvej inštancie popísal konanie na Okresnom súde Pezinok č.k. 5C/681/2008, konkrétne strany sporu, predmet konania s popisom skutkového deja a súdne rozhodnutia vydané v uvedenej veci, spolu so stručným záverom súdu. V odvolaní odvolateľ nekonkretizuje v čom súd dospel nesprávnym skutkovým zisteniam. V bode 57. odôvodnenia súd prvej inštancie uvádza právne závery, nejde o skutkové zistenia.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd nezistil naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku.

20. Odvolateľ uplatnil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g) Civilného sporového poriadku, ktorý nezdôvodnil.

21. Napokon odvolateľ použil odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku, zhrnuté v bode 62. odôvodnenia, bez konkretizácie.

K odvolaciemu dôvodu žalovaného podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) Civilného sporového poriadku o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V bode 62. odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobu ako nedôvodnú zamietol. Vzhľadom na vymedzenie odvolacieho dôvodu, odvolací súd konštatuje, že absentuje akýkoľvek vecný podklad pre preskúmanie právnych záverov súdu prvej inštancie z pohľadu odvolania žalobcu 1/.

22. Odvolateľ tiež uvádza pravdepodobnosť naplnenia odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku.

Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku spočíva v tom, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Odvolateľ neuvádza žiadne skutočnosti z ktorých by bolo možné posúdiť či rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Z obsahu spisu takéto skutočnosti odvolací súd nezistil. Podľa názoru odvolacieho súdu uvádzaný odvolací dôvod nebol naplnený.

23. Žalovaná 2/ v odvolaní nesúhlasila so závermi súdu uvedenými v bode 47. odôvodnenia. Odvolateľka argumentuje, že predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody založené na čl. 130 ako príloha k osobnému podaniu dňa 12.10.2011 je jasným a nesporným dôkazom toho, že k podaniu žiadosti o predbežné prerokovanie nároku došlo, pričom citovala z tohto podania.

Súd prvej inštancie v bode 47. odôvodnenia uviedol, že žalobcovia tvrdili, že k predbežnému prerokovaniu nároku s príslušným orgánom došlo aj čo do zmenenej žaloby na náhradu škody v sume 571.090,41 €, ktoré tvrdenie však žalovaná výslovne poprela. Žalobcovia poukazovali na list adresovaný Generálnej prokuratúre z 08.10.2011. Keďže z obsahu uvedeného listu nevyplývalo, že žalobcovia 1/ a 2/ navrhujú predbežné prerokovanie nároku v sume 571.090,41 €, ba naopak, z jeho obsahu skôr vyplývalo, že žalobcovia dávajú Generálnej prokuratúre na vedomie zmenu žaloby, súd má tvrdenie žalobcov, že došlo k predbežnému prerokovaniu nároku v zmysle rozšírenej žaloby za vyvrátené. Pokiaľ návrh na predbežné prejednanie sporu obsahovala ďalšia, súdu nepredložená časť listu, súd poukazuje na povinnosť strán sporu skutkové okolnosti nielen tvrdiť, ale aj preukázať. Čo do existencie predbežného prerokovania nároku na náhradu škody v sume 571 090,41 eur žalobcovia neunesli dôkazné bremeno.

24. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobcovia predložili list zo dňa 08.10.2011 adresovaný Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (1. stranu) týkajúci sa veci: Predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánov prokuratúry na základe zákona č.514/2003 Z.z. zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nárok na základe zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. V texte uviedli, že na Okresnom súde v Dunajskej Strede sa vedie predmetné konanie na základe neuznania nárokov v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody z dňa 9.2.2010. Majú za to, že „cirkus“ okolo voľby generálneho prokurátora negatívne zasahuje aj do procesu predbežného prerokovania žiadosti o náhradu škody; sú presvedčení, že vec by sa na prokuratúre opäť nevyriešila a dostala sa na súd s omeškaním 6 mesiacov; aby tomu žalobcovia predišli, rozšírili žalobu o ďalšie nároky; poukázali na vyjadrenie A. G. J., riaditeľky organizačného kontrolného odboru v odvolaní vo veci 6C/98/2009. V spise je založená iba 1. strana z tohto podania, pričom je zrejmé, že nasledovali aj ďalšie strany, nakoľko, text nie je ukončený. Toto podanie je opatrené pečiatkou generálnej prokuratúry, z ktorej vyplýva, že podanie došlo 10.10.2011. V celom konaní žalobcovia uvedený list nepredložili kompletne. Žalovaná tvrdenie žalobcov o liste z 8.10.2011 poprela.

Za tohto stavu sa možno stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovia nepreukázali žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v časti nároku týkajúceho sa rozšírenia žaloby. Žalobcovia v konaní preukázali iba žiadosť o predbežné prerokovanie nároku listom zo dňa 9.2.2010

(ktorým si uplatnili majetkovú škodu v sume 31.761,96 eur s príslušenstvom a náhradu nemajetkovej ujmy každý v sume 40.000 eur). Podľa názoru odvolacieho súdu je nepochybné, že žalobcovia nepreukázali žiadne riadne podanie adresované žalovanej z ktorého by vyplývala žiadosť o predbežné prerokovanie nároku v časti rozšírenej žaloby. Odvolacia námietka je nedôvodná. V tejto súvislosti sa žiada pripomenúť, že pokiaľ ide o nárok spadajúci do účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu predbežné prerokovanie nebolo podmienkou uplatnenia nároku, preto aj vo vzťahu k rozšírenej žalobe, súd sa zaoberal tou časťou nároku na ktorú sa vzťahoval uvedený právny predpis.

25. Odvolateľka považuje závery súdu prvej inštancie uvedené v bode 48. odôvodnenia za nesprávne, pričom poukazuje na priebeh konania nasledujúci po návrhu žalobcov na prerušenie konania. V bode 48. odôvodnenia súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom na skutočnosť, že nárok žalobcov nebol predbežne prerokovaný v rozsahu doplnenia, pokiaľ si žalobcovia uplatňujú nárok na náhradu škody vzniknutý za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z., má súd žalobu s poukazom na § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. za predčasne podanú a teda nedôvodnú z tohto dôvodu. Bod 48. je nadväzujúcim na skutočnosti uvedené v bode 47. odôvodnenia. Odvolací súd dáva do pozornosti, že uvedené závery sa týkajú žiadosti o predbežné prerokovanie nároku v rozsahu doplnenia resp. rozšírenia žaloby. Z pohľadu konania na súde týkajúceho sa rozhodovania o návrhu žalobcov na prerušenie konania, bolo podľa názoru odvolacieho súdu vzhľadom na závery uvedené v bode 48. odôvodnenia rozsudku, irelevantné poukazovať na rozhodovanie o prerušení konania, pretože rozhodovanie o prerušení konania sa týkalo žiadosti o predbežné prerokovanie nároku žalobcov zo dňa 9.2.2010, ktorú mal súd prvej inštancie za preukázanú, pričom uvedené posudzovanie časovo predchádzalo obdobiu pred ďalšou žiadosťou žalobcov o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. S poukazom na uvedené preto rozhodovanie o návrhu žalobcov na prerušenie konania, tak ako žalovaná 2/ popisuje v odvolaní, nemohlo ovplyvniť závery súdu uvedené v bode 48. odôvodnenia, ktoré odvolací súd považuje za správne.

26. Odvolateľka napadla závery súdu prvej inštancie uvedené v bode 57. odôvodnenia a uviedla, že súd preukázal nekompetentnosť, neznalosť práva v problematike príčinnej súvislosti a citovala právnu vetu z rozsudku Najvyššieho súdu SR č.k. 3Cdo/130/2010.

V bode 57. odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že medzi nesprávnym úradným postupom Okresnej prokuratúry Dunajská Streda a škodou vzniknutou žalobcom 1/ a 2/ neexistuje príčinná súvislosť a keďže predpoklady pre náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. musia byť naplnené súčasne, žaloba nie je v časti majetkovej škody dôvodná. Tento bod odôvodnenia vecne súvisí s bodmi 53. – 56.

Odvolací súd sa uvedenými závermi plne stotožňuje a odkazuje na ne. Na podporu dôvodov uvádza nasledovné:

„Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. Jej existenciu zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne), prípadne inou skutočnosťou (ak bola tvrdená a preukázaná), sa zisťuje príčinná súvislosť (uznesenie NS SR sp. zn. 6MCdo/11/2010 zo dňa 31.1.2012).“

„Vzťah príčiny a následku musí byť priamy, bezprostredný, nestačí ak je len sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako priama príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 430/2011 zo dňa 18.1.2012).“

„O vzťah príčinnej súvislosti (tzv. kauzálny nexus) v prípade objektívnej zodpovednosti štátu za škodu sa jedná, ak vznikla škoda následkom nezákonného rozhodnutia či nesprávneho úradného postupu, teda ak je preukázané, že nebyť vydania nezákonného rozhodnutia či nesprávneho úradného postupu, ku škode by nedošlo. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva; príčinou vzniku škody môže byť iná okolnosť, ktorá škodu spôsobila a bez nej by škodlivý následok nenastal. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je treba skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako príčiny škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon zodpovednosť v danom prípade spája. Príčina musí mať nepochybnú vecnú väzbu na vznik škody; príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím či nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou nie je nezákonným rozhodnutím či nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou nie je naopak daná tam, kde do deja vstúpila iná – na právne kvalifikovanej okolnosti na strane štátu nezávislá – skutočnosť, ktorá je pre vznik škody rozhodujúca, teda ak je vznik ujmy vyvolaný bezprostredne okolnosťou, ktorá nemá vecný vzťah k vydaniu nezákonného rozhodnutia či nesprávneho úradného postupu (rozsudok NS ČR sp. zn. 25Cdo 915/2005 zo dňa 26.4.2007).“

„Predpokladom na úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody je teda preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou). Vzniknutá škoda (v podobe skutočnej škody – *damnum emergens* alebo ušlého zisku – *lucrum cessant*) musí byť spôsobená bez pochybností práve porušením právnej povinnosti. Samotná škoda, ani samotné porušenie právnej povinnosti ešte nezakladá zodpovednosť za škodu a tomu korelujúce právo na jej náhradu. Príčinná súvislosť musí byť nielen tvrdená (domnelá), ale musí byť bezpečne preukázaná, pričom povinnosť tvrdenia, bremeno tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno [teda poškodeného (sťažovateľov)], čo sa týka príčinnej súvislosti v civilnom procese, zapaľuje v zásade toho účastníka, ktorého tvrdenie má byť preukázané. Vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť pritom bezpečne preukázaný a bezprostredný (nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 177/08 zo dňa 29.1.2009).“

27. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a teoretické východiská odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie dospel k záveru o neexistencii príčinnej súvislosti medzi ujmou žalobcov a postupom orgánov prokuratúry. Odvolací súd považuje za opodstatnené závery súdu prvej inštancie, že prokuratúra nemala voči žalobcom povinnosť platiť nájomné a nedala pokyn nájomcom a užívateľom nehnuteľností na napltenie nájomného, súdne konanie začaté na základe návrhu prokuratúry, ktoré viedlo k jej nesprávnemu úradnému postupu nebolo podnetom vo vzťahu k nájomcom k neplneniu ich povinností platiť za užívanie nehnuteľností, žalobcovia nepreukázali, že nebyť súdneho konania začatého na základe návrhu prokuratúry, nájomcovia by si svoje povinnosti platili.

Škoda ako predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu je daná iba vtedy, ak vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom, čo s poukazom na vyššie uvedené v konaní preukázané nebolo. Preto odvolacia námietka žalobkyne 2/ v tomto smere nebola dôvodná.

28. Odvolateľka ďalej namieta voči záverom súdu prvej inštancie uvedeným v bode 58. odôvodnenia a tvrdí, že skutočnosť, že správa katastra na základe podnetu prokuratúry zrušila vklad vlastníckeho práva je známa od začiatku súdneho konania z roku 1996 a preto nemôže byť premlčaná.

Súd prvej inštancie v bode 58. odôvodnenia sa vyjadroval k námietke žalobcu 1/ vznesenej na pojednávaní, a to že správa katastra na základe podnetu prokuratúry zrušila vklad do katastra a uviedol, že táto bola vznesená až na pojednávaní roku 2021, preto je námietka premlčania dôvodná. Nad rámec uvedeného súd ešte poznamenáva, že v každom prípade, ak by žalobcom 1/ a 2/ aj vznikla škoda v príčinnej súvislosti so zrušením vkladu do katastra, nebolo by to v príčinnej súvislosti s podnetom prokuratúry (tá nemá v katastrálnom konaní právomoc rozhodnúť), ale v príčinnej súvislosti so samotným rozhodnutím o zrušení vkladu.

Vyššie uvedenú argumentáciu súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za správnu, stotožňuje sa s ňou. Vzhľadom na žalobcami vymedzený predmet konania uvedená námietka žalobcu 1/ nemohla byť vo vzťahu k žalovanej opodstatnenou a bez ohľadu na to kedy bola uplatnená.

29. Odvolateľka nesúhlasí so závermi súdu prvej inštancie uvedené v bodoch 60. a 61. týkajúce sa uplatnenej nemajetkovej ujmy. Postupom súdu bolo porušené právo žalobcov na spravodlivý proces,

pretože súd odmietol prezentovať relevantné dôkazy z konania o ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde Pezinok.

Súd prvej inštancie v bode 60. odôvodnenia uviedol, že z prepisu zvukovej nahrávky relácie TV Markíza Paľba z 04.03.2003 a článkom denníka Nový Čas zistil, že tvrdenia žalobcov, že boli obviňovaní z protiprávneho konania, podvodníctva a označovania za „privatizérov“ v nepriaznivom význame slova sa nezakladajú na pravde. V relácii Paľba prokurátor predniesol svoj právny názor na otázku, za akých okolností môžu štátne podniky previesť vlastníctvo k nehnuteľnostiam. Žalobcov 1/ ani 2/ prokurátor nijakým spôsobom nespomenul, pričom z kontextu vyjadrenia vyplýva, že nezákonne podľa jeho právneho názoru postupoval predávajúci Žrebčinec, š.p. Čo sa týka zvyšnej časti reportáže, ako vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Bratislave, tvrdenia žalobcov o jej defamujúcom vyznení sú ich (resp. žalobcu 1/) subjektívnym dojmom a nemajú reálny základ. Čo sa týka článku v denníku Nový Čas, v tomto sa prokuratúra nijakým spôsobom nevyjadrovala, preto nemôže byť za jeho obsah zodpovedná.

30. Žalobcovia sa v konaní domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch každý po 40.000 eur a to dôvodiac, že nemajetková ujma sa prejavuje ako poškodenie ich občianskej cti, dobrej povesti, ktorá sa dá nahradiť iba peňažnou satisfakciou. Žalobcovia boli v priebehu konania či už zo strany nájomcov alebo médií (denník Nový Čas, televízia Markíza) obviňovaní z protiprávneho konania, podvodníctva a označovania za „privatizérov“ v nepriaznivom význame slova. Takéto prejavy voči nim sa začali objavovať v širšom rozsahu a intenzívnejšie až po vstupe prokuratúry do prípadu a po začatí konania o neplatnosť zmluvy, ktorou žalobcovia 1/ a 2/ nadobudli nehnuteľnosti. Prokuratúra vystúpila v televízii, kde svojou prítomnosťou potvrdila pravdivosť relácie vysielanej v TV Markíza, relácia Paľba dňa 04.03.2003 a strpela uverejnenie svojich krokov v Denníku Nový čas v článku s názvom „Po zásahu prokuratúry sa exekúcia v Šamoríne nekonala“. Tým v značnej miere prispela k celoštátnemu zásahu do cti a dôstojnosti žalobcov. Na základe postupu prokuratúry nájomcovia odmietli spolupracovať so žalobcami 1/ a 2/, neuznávali ich ako vlastníkov budovy a osočovali ich z páchania trestnej činnosti. V príčinnej súvislosti s nesprávnym postupom prokuratúry sa celá rodina dostala do situácie, kedy boli vystavení osočovaniu zo strany okolia. Žalobkyňa 2/ sa stretávala s nepriaznivými reakciami aj na pracovisku, rovnako s nepriaznivými reakciami sa stretávali aj deti žalobcov, ktoré boli v tom čase v období puberty. Z toho dôvodu boli žalobcovia nútení odsťahovať sa zo Slovenska. Žalobcovia boli vystavení záťaži, keď sa 12 rokov nevedeli domôcť svojho práva. Tento proces bol náporom na ich psychiku, zažívali pocity krivdy a bezmocnosti.

31. Pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím je rovnako ako v prípade majetkovej ujmy (škoda a ušlý zisk) nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) existencia nezákonného rozhodnutia, 2) vznik nemajetkovej ujmy, 3) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom nemajetkovej ujmy. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu nemajetkovej ujmy nie je možné priznať.

32. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej ako majetkovej sféry poškodeného a môže tak predstavovať rôzne negatívne zásahy do osobnostnej integrity poškodeného vplyvajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne.

33. Peňažná kompenzácia v zmysle cit. § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z., je v zásadne subsidiárna a nastupuje vtedy, keď nemožno vzniknutú nemajetkovú ujmu nahradiť inak, pričom dostačujúcim prostriedkom nápravy sa nejaví púhe konštatovanie porušenia práva. Pretože zákon iné prostriedky nápravy nevyvedzuje, nie je vylúčené ani ospravedlnenie orgánu štátu, za ujmu vyvolanú výkonom verejnej moci.

34. V konaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je žalobca zaťažený dôkazným bremenom ohľadom vzniku a rozsahu nemajetkovej ujmy, pričom musí preukázať konkrétny negatívny vplyv nemajetkovej ujmy vo svojej osobnostnej sfére. Predtým však musí preukázať, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, pretože len potom sa uhrádza aj nemajetková ujma v peniazoch, ak ju nie je možné uspokojiť inak. Nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v prípade, že došlo k nezákonnému rozhodnutiu verejnej moci však nevzniká automaticky. Je teda povinnosťou žalobcu uviesť a vysvetliť všetky rozhodné skutočnosti odôvodňujúce správnosť jeho tvrdenia o vzniku nemajetkovej ujmy, čo sa však v danom prípade nestalo.

Ďalej žalobca musí uniesť jednak bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno. V danom prípade odôvodňujú žalobcovia uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vznikom poškodenia občianskej cti a dobrej povesti, ktorú však dostatočne nešpecifikuje, a nepreukazuje. Absentuje tiež odôvodnenie priamej bezprostrednej súvislosti požadovanej nemajetkovej ujmy s namietaným nesprávnym úradným postupom.

35. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie nevidel v predmetnej veci žiaden dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Počas konania žalobcovia nepreukázali splnenie zákonom kvalifikovaných podmienok na priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom rovnako ako aj v prípade náhrady skutočnej škody a ušlého zisku, ani tu nepreukázali príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a tvrdenou nemajetkovou ujmu ako ani výšku žalobcami požadovanej nemajetkovej ujmy. Žalobcovia nepreukázali, že by mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu vznikli následky v ich osobnej sfére takej intenzity, ktorá by zakladala ich právo na priznanie požadovanej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy. Nepreukázali, že porušene práva predstavovalo pre nich subjektívnu ujmu, ktorú skutočne aj pociťovali.

36. Zadosťučinenie v peniazoch má pritom byť prostriedkom spravodlivej nápravy a nemá predstavovať prostriedok slúžiaci na obohatenie sa. Žalobcovia požadovanú výšku nemajetkovej ujmy preukazovali zvukovou nahrávkou relácie Paľba zo 4.3.2003 a článkom v denníku Nový čas. Žalobcovia však neuviedli žiadne také skutočnosti, ktoré by preukazovali, že k tvrdenému neoprávnenému zásahu do ich osobnej sféry skutočne došlo. Ich vyjadrenia boli len všeobecné, nekonkretizované a nedoložené relevantnými dôkazmi. Dokazovanie prepisom relácie Paľba zo 4.3.2003 potvrdilo, že prokurátor sa vyjadril nasledovne: „Zákon hovorí o tom, že podniky, jedná sa o štátne podniky ako aj v zrejmom prípade, podniky nemôžu mimo obvyklého hospodárenia uzavrieť zmluvy o prevode vlastníctva majetku, ku ktorému majú právo hospodárenia, nakladať so svojimi majetkovými účasťami na podnikaní právnických osôb ani tieto zakladať. A odsek dva tohto ustanovenia hovorí, že výnimky z tohto ustanovenia odseku 1 môže v odôvodnených prípadoch povoliť vláda a takáto výnimka v tomto konkrétnom prípade nebola vládou udelená.“ Správne súd prvej inštancie uviedol, že prokurátor žalobcov nespomenul a z vyjadrenia prokurátora nemožno usudzovať o celoštátnom zásahu do cti a dôstojnosti žalobcov. Zároveň bolo preukázané, že v článku v denníku Nový čas sa prokurátor žiadnym spôsobom nevyjadroval, teda absentuje vzťah k žalovanej. Žalobcovia nepreukázali svoje tvrdenie, že celá rodina sa dostala do situácie, kedy boli vystavení osočovaniu zo strany okolia. Zároveň nebolo preukázané ani tvrdenie, že žalobkyňa 2/ sa stretávala s nepriaznivými reakciami aj na pracovisku, rovnako s nepriaznivými reakciami sa stretávali aj deti žalobcov, ktoré boli v tom čase v období puberty a z toho dôvodu boli žalobcovia nútení odsťahovať sa zo Slovenska. Napokon tvrdenia, že žalobcovia boli vystavení záťaži, keď sa 12 rokov nevedeli domôcť svojho práva, tento proces bol náporom na ich psychiku, zažívali pocity krivdy a bezmocnosti, zostali nepreukázané. Žalobcovia nenavrhli žiadnych svedkov, ktorí by mohli vypovedať o ich osočovaní zo strany okolia, o nepriaznivých reakciách na pracovisku žalobkyne 2/, o nepriaznivých reakciách s ktorými sa stretávali ich deti, čo bolo dôvodom na odsťahovanie sa zo Slovenskej republiky, a tým súvisiace prežívanie pocitmi krivdy, bezmocnosti, čo malo mať vplyv na ich psychiku, nedoložili žiadnymi odbornými vyjadreniami, z ktorých by vyplývalo, že žalobcovia mali v dôsledku postupu prokuratúry neprospešné psychické prežívanie.

37. Priznanie náhrady nemateriálnej ujmy zákon podmieňuje tým, že kvalifikovaná ujma na osobnostných právach skutočne nastala a je so zásahom spojená, nie iba ako možný (do úvahy prichádzajúci) následok, ale ako reálny a výsledkami dokazovania preukázaný dôsledok negatívneho pôsobenia zásahu na osobnosť fyzickej osoby. Odvolací súd pritom považuje za potrebné zdôrazniť, že samotný nesprávny postup orgánu verejnej moci môže spôsobiť poškodenému nemateriálnu ujmu, to však ale poškodeného nezabavuje povinnosti preukázať, v prípade uplatňovania si jej peňažnej náhrady, existenciu tejto nemateriálnej ujmy v jednotlivých oblastiach života, ako aj to, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie vzniknutej ujmy. Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je totiž vždy existencia závažnej ujmy, teda takej, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce subjektívne jej pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena v súdnom konaní o uvedených skutočnostiach má potom za následok neúspech žalobcu a zamietnutie jeho nároku.

38. Odvolací súd teda uzatvára, že úlohou žalobcov bolo v konaní preukázať na konkrétnych skutkových okolnostiach, že nemajetková ujma im skutočne vznikla, a že zásah nielen mohol, ale aj skutočne vyvolal reakciu v ich súkromnom živote, rodinnom prostredí, profesionálnej sfére, či v inom prostredí. Ako bolo uvedené vyššie, žalobcovia nepredložili relevantné dôkazy, neuniesli teda bremeno tvrdenia a bremeno dôkazu na priznanie im náhrady nemajetkovej ujmy.

39. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalobkyne 2/ spočívajúcu v porušení práva na spravodlivý proces v dôsledku postupu súdu, ktorý odmietol prezentovať relevantné dôkazy z konania žalobcov o ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde Pezinok, odvolací súd sa uvedeným zaoberal v bode 17. tohto odôvodnenia.

40. Ďalšie odvolacie argumenty žalobcov odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu odvoláciu argumentáciu nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

41. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu v celom rozsahu zamietol, rozhodol vo výroku vecne správne a preto odvolací súd s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, vrátane vecne správneho výroku o nároku na náhradu trov konania, potvrdil.

42. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom v odvolacom konaní úspešnej žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcom 1/ a 2/. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

43. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).